

In deze handleiding:

1. Informatie ten behoeve van het gebruik van de dashboards
 - 1.1 Inleiding
 - 1.2 Toegang tot de dashboards
 - 1.3 Wat vind je waar?
2. De dashboards in de praktijk
 - 2.1 Hoe gebruik je het dashboard Scores?
 - 2.2 Hoe gebruik je het dashboard Effecten?
 - 2.3 Definities en rekenregels
 - 2.4 Bronvermelding

1. Informatie ten behoeve van het gebruik van de dashboards

1.1 Inleiding

Deze handleiding is bedoeld voor gebruikers van de dashboards voor Scores en Effecten in BergOp. Stapsgewijs wordt besproken hoe je de dashboards kunt inzetten om zicht te krijgen op de problematiek van cliënten en de resultaten van de hulpverlening. Het is een set van twee verschillende dashboards, namelijk Scores en Effecten. Hieronder staat kort omschreven welke informatie je uit welk dashboard kunt halen:

1. **Scores**: met dit dashboard kun je de gemiddelde scores van groepen cliënten bekijken op één meetmoment. Ook kun je zien hoe deze gemiddelde scores verdeeld zijn over verschillende gebieden zoals normaal, subklinisch en klinisch (als een vragenlijst dit toestaat). Daarnaast kun je zogenaamde ‘trends’ bekijken door behandelingen die gestart zijn in een bepaald jaar of kwartaal naast elkaar te zetten in de grafiek. Zo kun je gemakkelijk onderzoeken of er verschillen zitten in deze scores. Dit geldt ook voor de verdeling over de verschillende (probleem)gebieden.

2. **Effecten**: met het Effecten-dashboard krijg je inzicht in de effecten van de behandelingen door scores op twee meetmomenten met elkaar te vergelijken, voor de cliënten die over beide metingen beschikken. Je kunt zo voor groepen en individuele cliënten bekijken of ze vooruitgaan gedurende de behandeling. Ook bij dit dashboards kun je ‘trends’ bekijken door deze effecten voor verschillende kwartalen of jaren naast elkaar te zetten. Ook hierbij zijn de verschillende (probleem)gebieden weergegeven in de grafiek.

Er zijn jaarlijkse kosten verbonden aan het gebruik van deze dashboards. Meer informatie over de licentie vind je [hier](#). Wil je meer weten over hoe je de dashboards binnen jouw organisatie kunt benutten? Neem dan contact op met jouw contactpersoon binnen Praktikon.

1.2 Toegang tot de dashboards

De dashboards voor Scores en Effecten in BergOp zijn in ieder geval toegankelijk voor de rollen **(Applicatie)beheerder**, **Beheerder-** en **Gebruiker+ en Gebruiker+ ROM-beheer**. In de handleiding voor beheerders BergOp kun je het totale overzicht zien van alle rollen die de dashboards kunnen benaderen. De dashboards zijn te openen via het menu Rapporteren > Dashboards.

Binnen de dashboards zie je alleen scores en effecten van de cliënten waarvoor je in BergOp geautoriseerd bent. Ben je (Applicatie)beheerder? Dan zie je alle cliënten. Ben je Beheerder- of Gebruiker+? Dan zie je de cliënten van de locaties en modules die zijn aangevinkt bij jouw gebruikersaccount.

Let op: Het verversen van de data in de dashboards en het bijwerken van de toegang tot de dashboards gebeurt nachtelijks. Wanneer je als beheerder nieuwe medewerkers toevoegt aan BergOp, met de rol Gebruiker+ of Beheerder-, hebben zij dus pas de volgende dag toegang tot de dashboards.

1.3 Wat vind je waar?

In deze paragraaf worden de onderdelen van de dashboards verder toegelicht (afbeelding betreft het dashboard 'Scores').

- Hier vind je de filters waarmee je in kunt stellen wat je wilt zien in de grafieken. De filters zijn verdeeld over twee tabbladen:
 - Basis:** hier staan de belangrijkste filters. Bij de filters met een rode markering is het verplicht om een keuze te maken. Daarnaast kun je bij 'Toon trends' instellen dat je de trends over verschillende jaren of kwartalen wilt zien.
 - Extra:** hier heb je filteropties zoals 'informanten' en 'leeftijd bij aanvang van de module'.
- Hier vind je de verschillende weergaves voor de data. Per dashboard kun je de data op twee manieren inzien. Bij het dashboard 'Scores' (zoals getoond in bovenstaande afbeelding) kun je 1. de gemiddelde scores en 2. het percentage probleemgebied bekijken. Bij het dashboard 'Effecten' kun je 1. de effect size en het 2. percentage verandering bekijken. Deze weergaves kun je selecteren door boven de grafieken het gewenste tabblad aan te klikken.
- Hier vind je de grafieken. De grafieken tonen de scores of effecten op basis van de selecties die je met behulp van de filters hebt gemaakt.
- Hier vind je de tabel met daarin bijvoorbeeld de respons. Deze informatie gebruik je om de scores en effecten goed te kunnen interpreteren.
- Hier kun je de gegevens die in de grafiek worden getoond op cliëntniveau exporteren naar Excel.

Bijzonderheden:

Uitkomsten per informanttype

Omdat de context waarin de cliënt gezien wordt medebepalend is voor de uitkomsten van gedragsvragenlijsten, zoals de CBCL (Kroes, 2006), worden de uitkomsten apart weergegeven per informanttype. Zo kies je voor de CBCL/6-18 ingevuld door 'ouder', óf 'professional'. Bij andere vragenlijsten onderscheiden we daarnaast de informanttypes 'cliënt' en 'naaste'.

Toelichting filters

Filter 'Selecteer vragenlijsten op basis van':

Bij deze filter geef je aan of je de resultaten op basis van het meetmoment uit BergOp wilt bekijken, of op basis van de invuldatum van vragenlijsten.

- Bij de vragenlijsten op basis van **meetmoment(en)** kun je kiezen uit de meetmomenten die voor jouw organisatie beschikbaar zijn in BergOp, zoals 'Aanvang' of 'Einde'.
- Je kiest voor de optie '**Datum ingevuld**' wanneer je de resultaten wilt bekijken op basis van invuldatum van vragenlijsten in plaats van het meetmoment uit BergOp. Het dashboard zoekt dan zelf naar vragenlijsten zes weken rondom de startdatum, einddatum óf start- en einddatum van de module, ongeacht het meetmoment dat in BergOp aan de vragenlijst is gekoppeld.

Filter 'Module filteren op':

Bij deze filter kies je of de module die je wilt bekijken gestart of geëindigd moet zijn binnen de periode die je bij 'over de periode' invult.

Filter 'Toon trends':

Met deze filter kun je de gekozen periode opdelen in jaren of kwartalen om zogenaamde 'trends' te bekijken.

Filter 'Informanten':

Bij de filter 'Informanten' geef je aan door welke informanten de vragenlijst ingevuld moet zijn. Bij het dashboard Effecten worden vervolgens alleen effectmetingen getoond waarbij beide vragenlijsten door dezelfde (geselecteerde) informant ingevuld zijn. Als je bijvoorbeeld kiest voor 'vader' en voor 'moeder' dan worden alleen effectmetingen geselecteerd waarbij beide metingen ofwel door vader ofwel door moeder ingevuld zijn.

2. De dashboards in de praktijk

2.1 Hoe gebruik je het dashboard Scores?

Het dashboard Scores bestaat uit twee onderdelen, namelijk 'Gemiddelde scores' en 'Percentage probleemgebied'. Door éénmaal de filters in te stellen, kunnen beide onderdelen voor de gemaakte selectie bekeken worden. Daarnaast kunnen de scores optioneel opgedeeld worden in jaren of kwartalen door gebruik te maken van de filter 'Toon trends'.

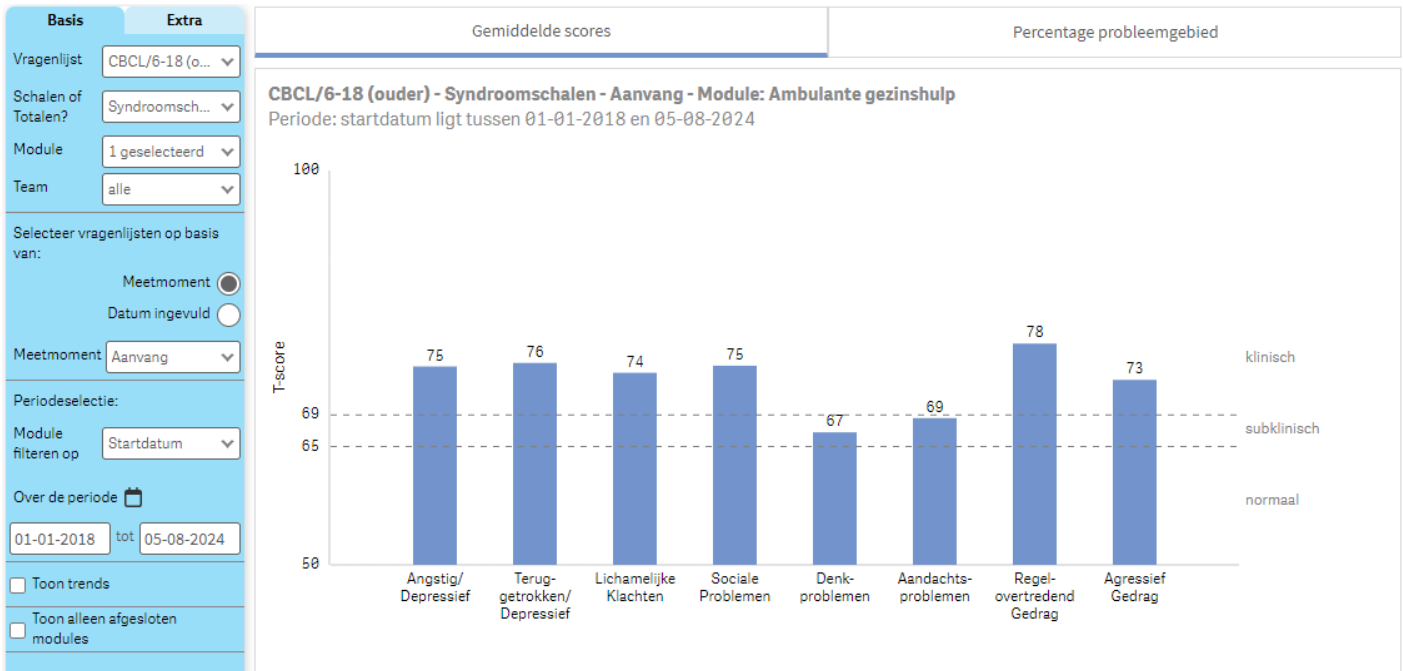
Met het onderdeel '**Gemiddelde scores**' krijg je inzicht in de aard en ernst van de problematiek van je doelgroep op één meetmoment of rondom de start- of einddatum van een bepaalde module. Je kunt scores van verschillende behandelprogramma's (modules) of teams van één module naast elkaar bekijken, om te zien waarin zij van elkaar verschillen. Indien beschikbaar worden de afkappunten weergegeven in de grafiek.

Daarnaast kun je met behulp van de filter 'Toon trends' inzicht krijgen in het verloop van de aard en ernst van de problematiek van je doelgroep op één meetmoment of rondom de start- of einddatum van een bepaalde module. Zo zie je gemakkelijk of er verschillen zitten in de gemiddelde scores van opeenvolgende kwartalen of jaren. Je ziet de aantallen waarop de scores gebaseerd zijn onder iedere staaf in de grafiek staan.

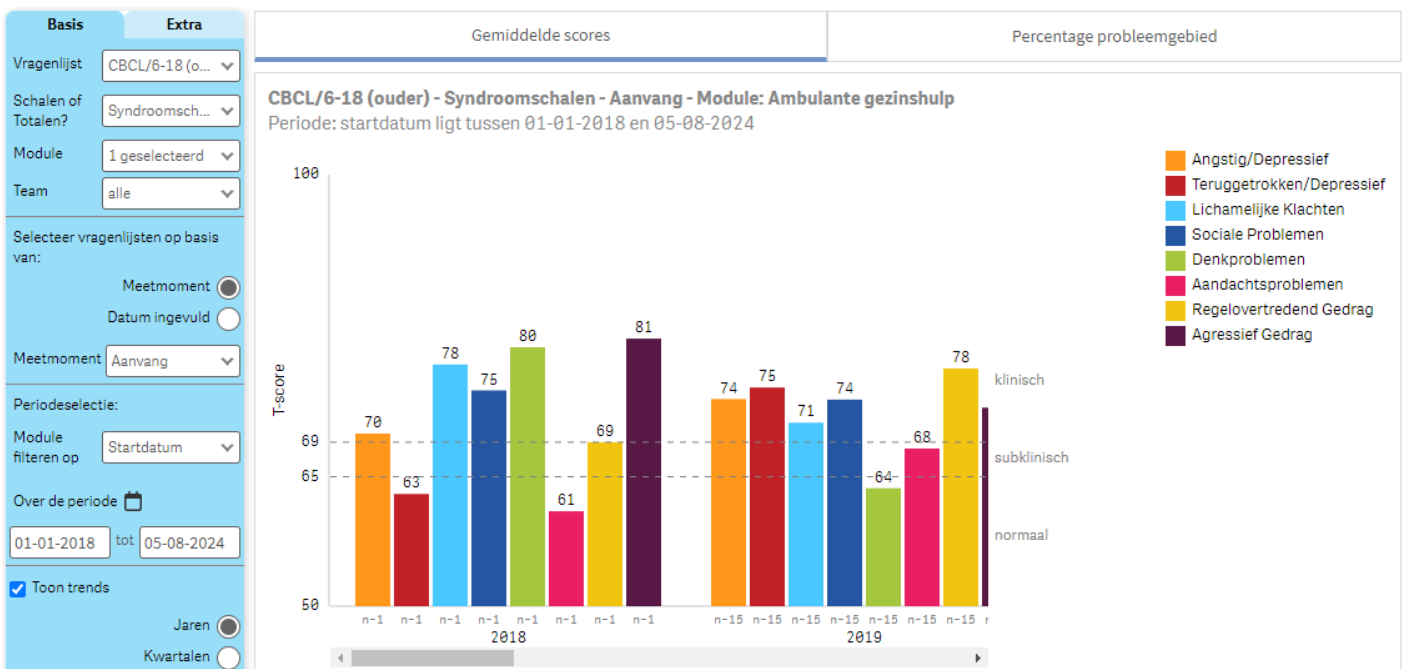
Het onderdeel '**Percentage Probleemgebied**' geeft ook informatie over de aard en ernst van de problematiek op één meetmoment of rondom de start- of einddatum van een bepaalde module, maar presenteert deze informatie op een andere manier dan het onderdeel 'Gemiddelde scores'. In de gestapelde staafdiagrammen zie je het percentage cliënten met een score in het (sub)klinische en normale gebied, gebaseerd op de afkappunten van de betreffende vragenlijst. De afkappunten en de classificatie verschillen per vragenlijst. De CBCL heeft bijvoorbeeld een driedeling in 'klinisch', 'subklinisch' en 'normaal'. Bij de BPM is er een onderscheid in 'verhoogd' en 'normaal'. De afkappunten worden onder de gestapelde staafdiagrammen weergegeven.

Ook bij dit onderdeel kun je met behulp van de filter 'Toon trends' het percentage probleemgebied vergelijken voor opeenvolgende kwartalen of jaren.

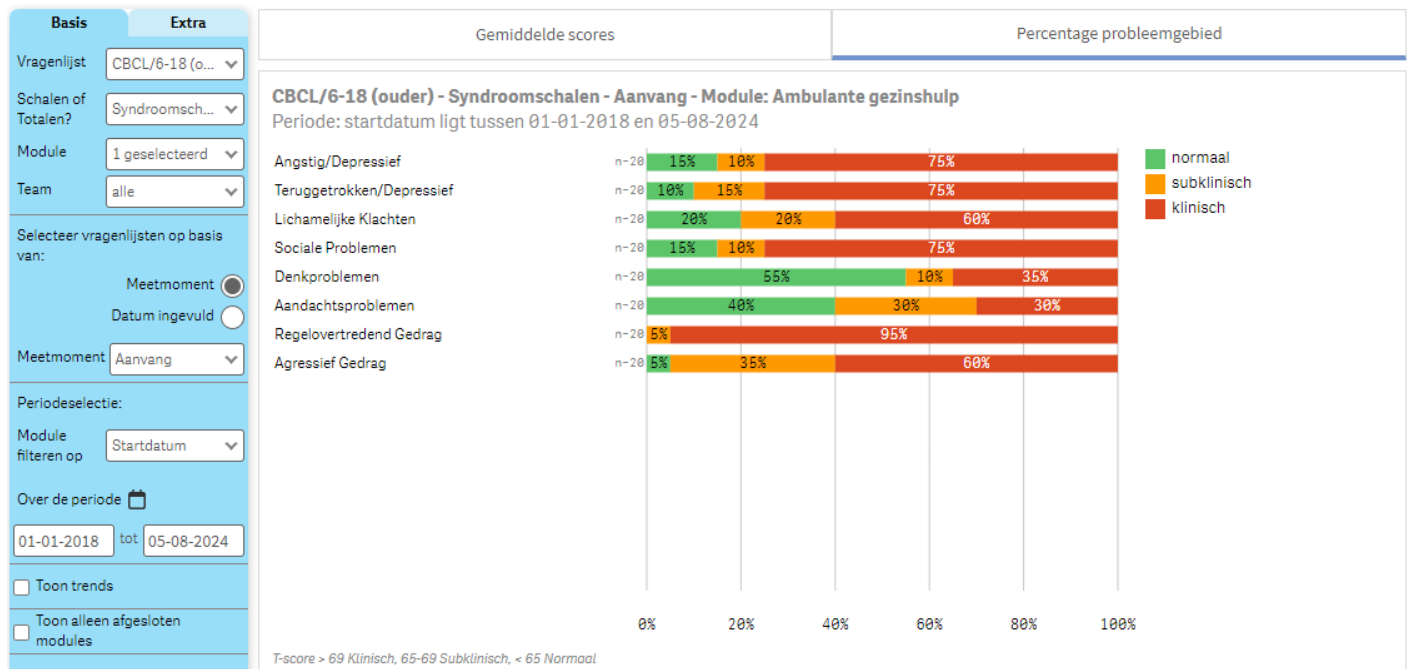
Voorbeeld 1: Een behandelcoördinator is benieuwd naar de gemiddelde scores en het percentage probleemgebied voor de CBCL's (ouder) die ingevuld zijn bij de start van de module 'Ambulante gezinshulp'. Ze selecteert de CBCL/6-18 (ouder), syndroomschalen, de module 'Ambulante gezinshulp' en het meetmoment 'Aanvang'. In de grafiek is te zien dat de gemiddelde scores op de schalen 'Aandachtsproblemen' en 'Denkproblemen' in het subklinische gebied vallen. De gemiddelde scores op de overige schalen vallen allemaal in het klinische gebied, waarbij gemiddeld het hoogst gescoord wordt op de schaal 'Regelovertredend Gedrag'.

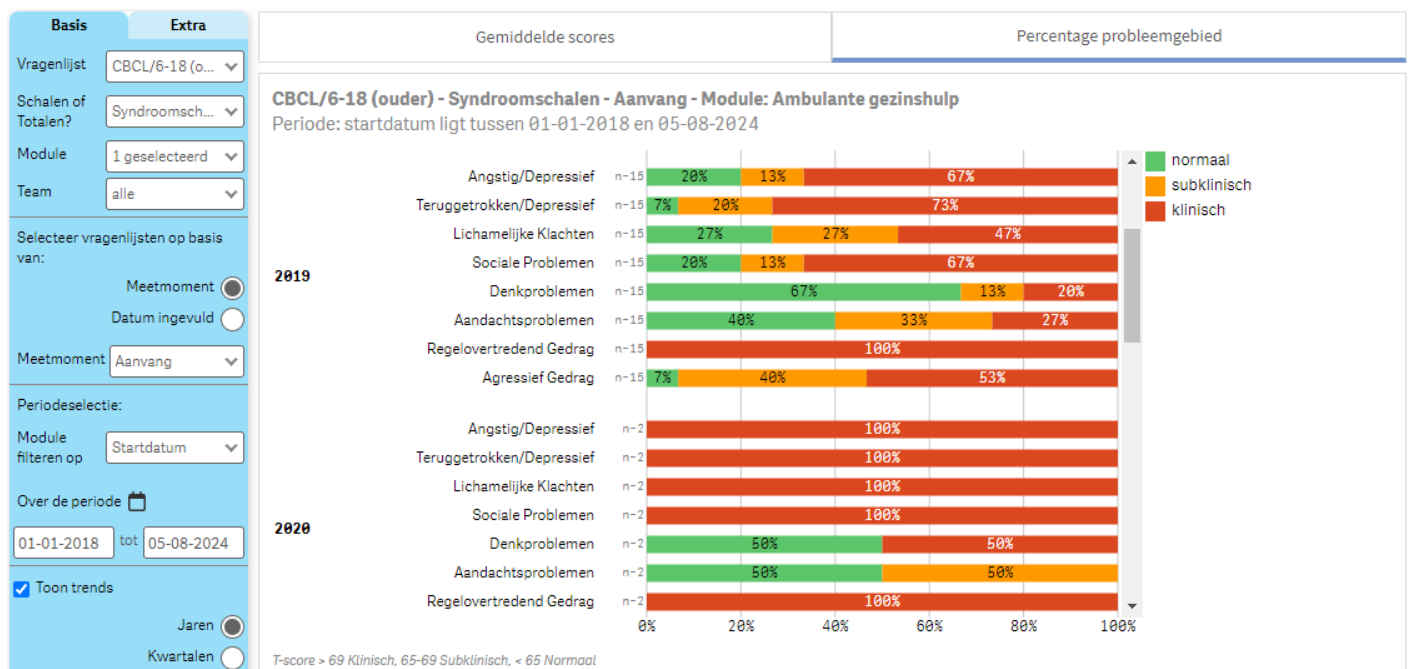
De behandelcoördinator is benieuwd of er verschillen waren tussen deze scores de afgelopen jaren. Om dit te bekijken vinkt ze de filter 'Toon trends' en 'Jaren' aan. Ze ziet dat het aantal ingevulde vragenlijsten (n) tussen de verschillende jaren sterk verschilt. Ze zal de grafieken dus voorzichtig interpreteren. Voor de schaal 'Angstig/Depressief' ziet ze bijvoorbeeld dat de scores tot 2021 stijgen en daarna weer dalen. Ze besluit met haar team te bespreken of de behandelaren dit herkennen en of ze er verklaringen voor hebben. Daarnaast wil ze bespreken of ze de respons kunnen verhogen zodat ze een representatievere steekproef krijgen in de toekomst.

Wanneer de behandelcoördinator vervolgens voor dezelfde selectie de grafiek ‘Percentage probleemgebied’ bekijkt, dan ziet zij de verdeling van de scores over het normale, subklinische en klinische gebied. Zo ziet ze bijvoorbeeld dat bij de schaal ‘Agressief gedag’, waar de gemiddelde score in het klinische gebied valt, 60% van de cliënten daadwerkelijk in het klinische gebied scoort. Daarnaast heeft 35% een subklinische score en 5% een score die in het normale gebied valt. De behandelcoördinator krijgt op deze manier meer inzicht in de groep cliënten die Ambulante gezinshulp ontvangen.

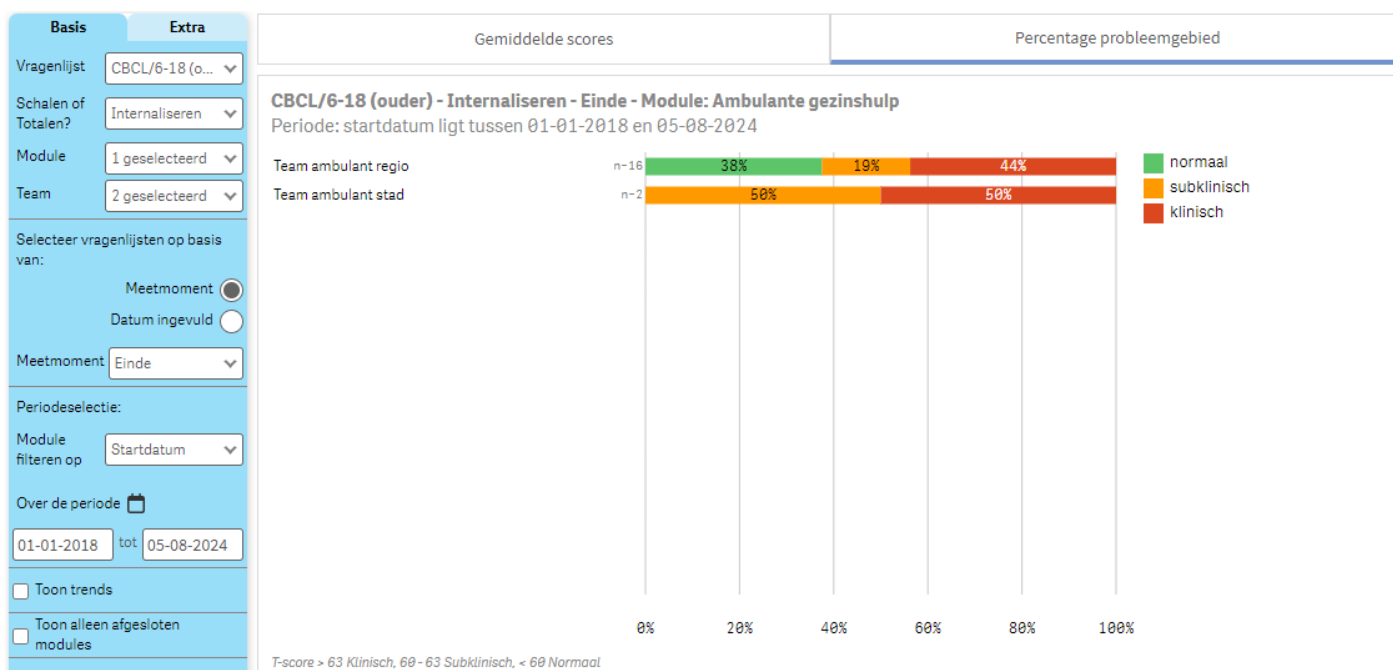
Ook hier bekijkt de behandelcoördinator de percentages van de afgelopen jaren met behulp van de filter ‘Toon trends’.

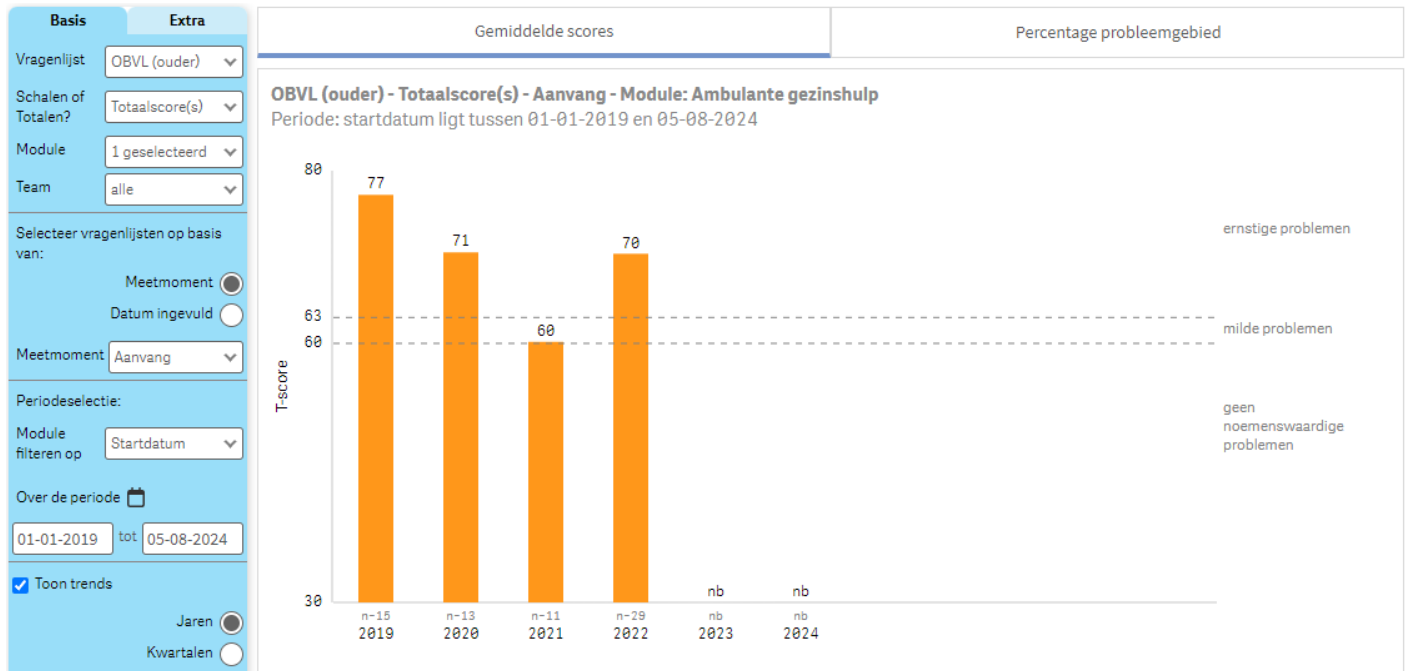
Voorbeeld 2: Een inhoudelijk manager is benieuwd naar de ernst van de internaliserende problematiek van cliënten bij afsluiting van de zorg. De problematiek van cliënten wordt binnen haar organisatie gemeten met de CBCL. Ze wil een vergelijking maken tussen de twee teams waaraan ze leiding geeft. In de grafiek ziet ze dat de cliënten van team ‘ambulante stad’ een hogere gemiddelde score hebben dan de cliënten van team ‘ambulante regio’. Daarnaast valt de gemiddelde score bij team ‘ambulante stad’ in het klinische gebied en die bij ‘ambulante regio’ in het subklinische gebied.

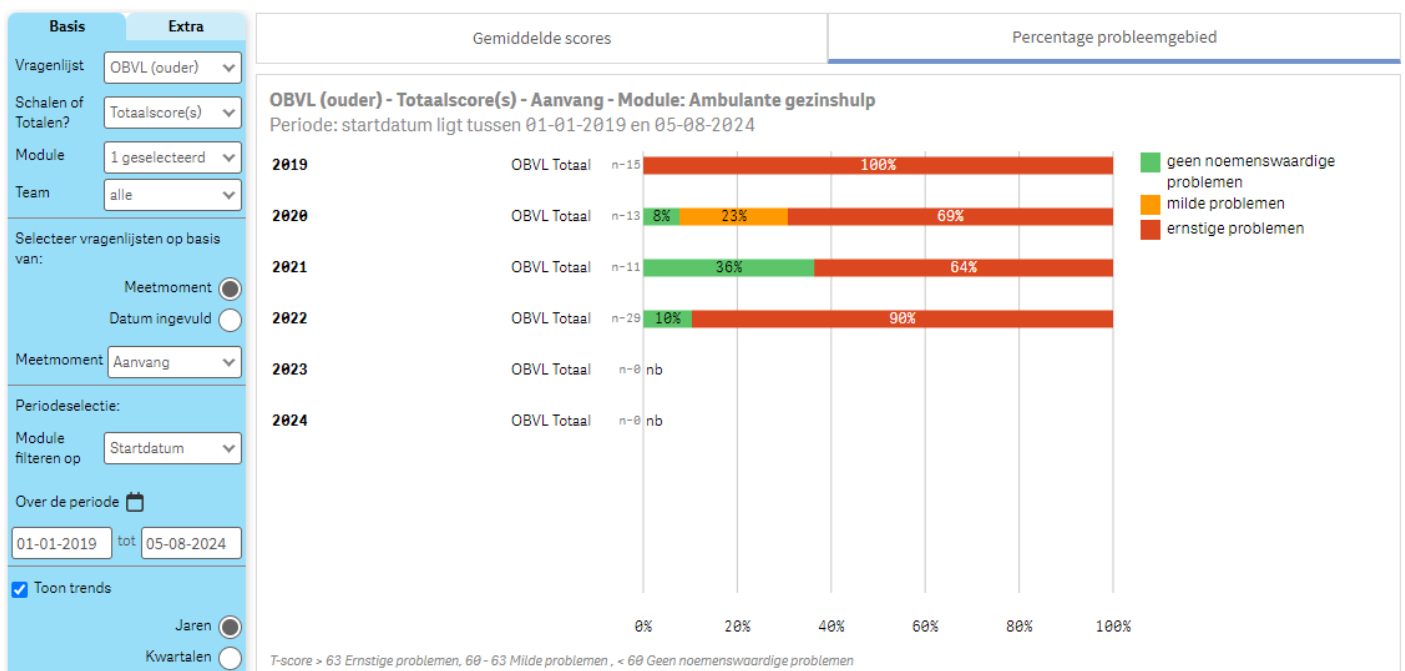
Wanneer de inhoudelijk manager vervolgens voor dezelfde selectie het percentage probleemgebied bekijkt, ziet zij dat de scores bij de beide teams erg verschillend verdeeld zijn. Bij team ‘ambulante regio’ heeft 44% van de cliënten een score in het klinische gebied, tegenover 50% van de cliënten bij team ‘ambulante stad’. Verder heeft 19% van de cliënten van team ‘ambulante regio’ een score in het subklinische gebied tegenover 50% van de cliënten van team ‘ambulante stad’. Tenslotte heeft 38% van de cliënten van team ‘ambulante regio’ een score in het normale gebied, terwijl geen van de cliënten van team ‘ambulante stad’ in het normale gebied scoort.

Voorbeeld 3: Een manager is benieuwd of de gemiddelde opvoedingsbelasting van ouders (gemeten met de OBVL) bij aanvang van de ‘ambulante gezinshulp’ in de afgelopen jaren is toe- of afgenomen. In de grafiek ziet ze dat de gemiddelde scores op de OBVL tussen 2019 en 2021 gedaald zijn, van ernstige problematiek naar milde problematiek. In 2022 is er echter weer sprake van gemiddeld ernstige problemen wat betreft de ervaren opvoedingsbelasting bij ouders. Ook valt het haar op dat er in 2022 meer vragenlijsten ingevuld zijn dan in de jaren ervoor. Vanaf 2023 zijn er echter helemaal geen vragenlijsten meer ingevuld. Zo krijgt de manager gemakkelijk zicht op de ontwikkeling van de gemiddelde scores bij aanvang van de behandeling in de loop der jaren alsmede op de respons.

Voorbeeld 4: Naast zicht op het verloop van de gemiddelde opvoedingsbelasting, wil de manager weten hoe de verdeling van deze scores is over de verschillende probleemgebieden. Hiervoor kijkt ze naar het tabblad ‘percentage probleemgebied’. De manager ziet in de grafiek dat alle ouders van cliënten die in 2019 gestart zijn met ambulante gezinshulp, ernstige problemen wat betreft de opvoedingsbelasting ervoeren bij aanvang van de hulp. In het jaar erop daalde dit tot 69%, 23% ervoer milde problemen in de opvoedingsbelasting en 8% geen noemenswaardige problemen. In 2021 ervoer een groter deel van de ouders geen noemenswaardige problemen in de opvoedingsbelasting (36%) bij aanvang van de hulp, maar in 2022 is dit slechts bij 10% het geval. Met dit dashboard krijgt de organisatie goed zicht op hoe de doelgroep verandert met de jaren.

2.2 Hoe gebruik je het dashboard Effecten?

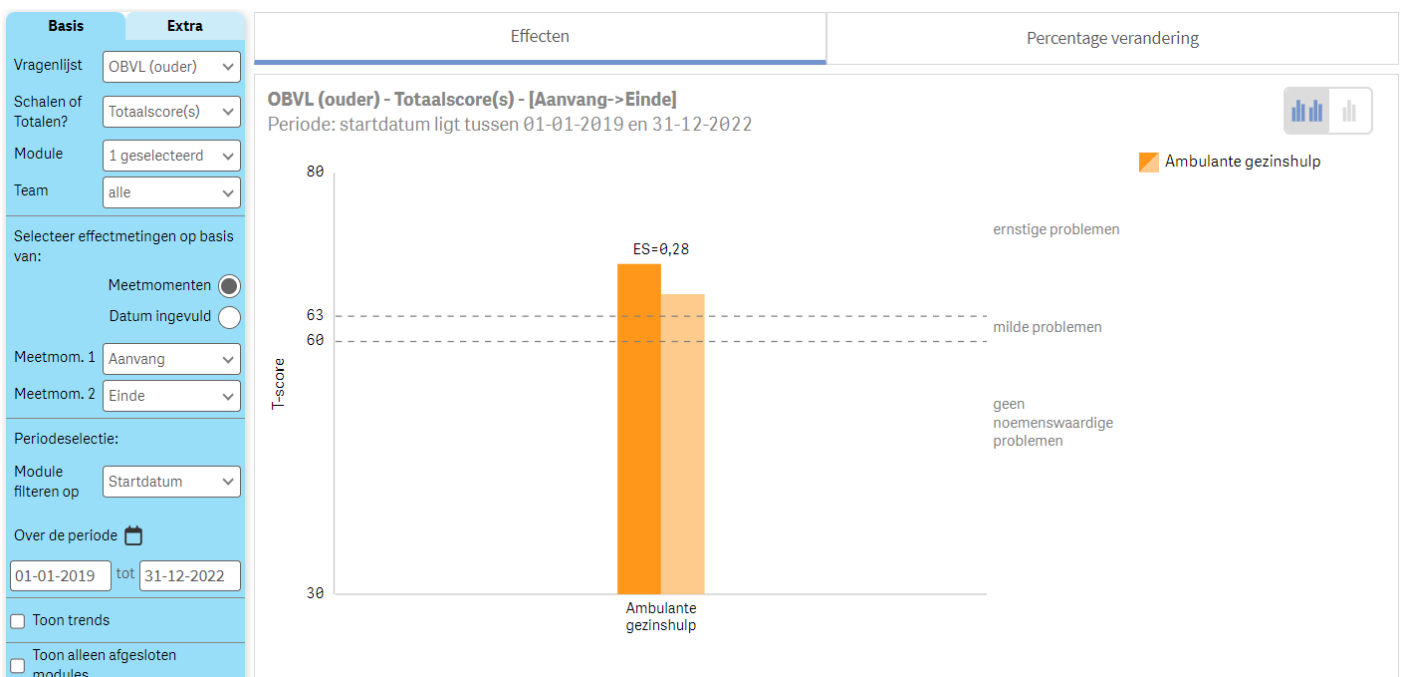
Het dashboard Effecten bestaat uit twee onderdelen, namelijk 'Effect Size' en 'Percentage verandering'. Ook bij dit dashboard stel je éénmaal de filters in, waarna je beide onderdelen kunt bekijken voor de gemaakte selectie. Met dit dashboard krijg je inzicht in de effecten van de behandelingen door scores op twee meetmomenten met elkaar te vergelijken, voor de cliënten die over beide metingen beschikken. Daarnaast kun je ook de effecten van opeenvolgende kwartalen of jaren met elkaar vergelijken door ze met behulp van de filter 'Toon trends' in één grafiek weer te geven.

Bij het onderdeel 'Effect Size' zie je in de grafiek de gemiddelde scores op twee meetmomenten naast elkaar. Indien beschikbaar worden de afkappunten voor normaal, subklinisch en klinisch gebied weergegeven. Om de grootte van het verschil tussen beide meetmomenten te kunnen interpreteren, wordt in de grafiek en de tabel ook de Effect Size weergegeven. Meer informatie over de Effect Size vind je in het [Definitiedocument voor Scores en Effecten](#). Je kunt de Effect Size interpreteren met behulp van de tabel die rechts onderin het dashboard staat.

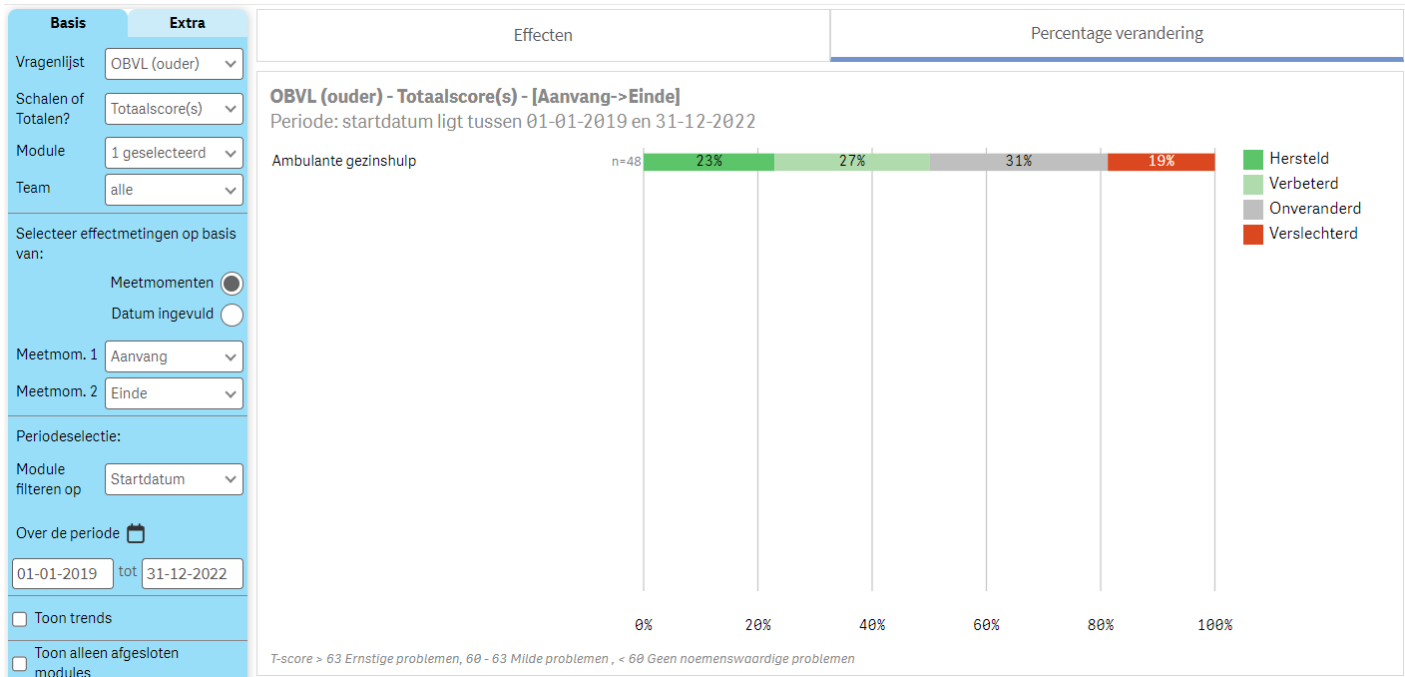
Het onderdeel 'Percentage verandering' toont de individuele vooruitgang van cliënten gedurende de zorg middels de Reliable Change Index (RCI). Dit is een maat voor de verandering in scores van een cliënt tussen twee meetmomenten. In de gestapelde staafdiagrammen zie je het percentage cliënten dat hersteld, verbeterd, onveranderd of verslechterd is. Meer informatie hierover vind je in het [Definitiedocument voor Scores en Effecten](#).

Voorbeeld 1: Een gedragswetenschapper wil voor de module 'Ambulante gezinshulp' onderzoeken hoe groot de verschillen zijn tussen aanvang en einde op de totaalscore van de OBVL. Ze kiest ervoor om de informant op beide momenten exact gelijk te houden, namelijk informant 'moeder'. Dit stelt ze in door bij de extra filters 'moeder' aan te vinken bij de informanten.

In de grafiek is te zien dat moeders ernstige problemen in de opvoedingsbelasting ervaren bij aanvang van de Ambulante gezinshulp. De gemiddelde score voor opvoedingsbelasting is aan het einde van de hulp lager, maar wel nog in het gebied dat ernstige problemen aangeeft. In de grafiek ziet de gedragswetenschapper dat de bijbehorende Effect Size 0,28 is, wat duidt op een klein effect (Van Yperen, Veerman & Bijl, 2017). De gedragswetenschapper concludeert dat de afname van de problematiek significant maar niet zo groot is.

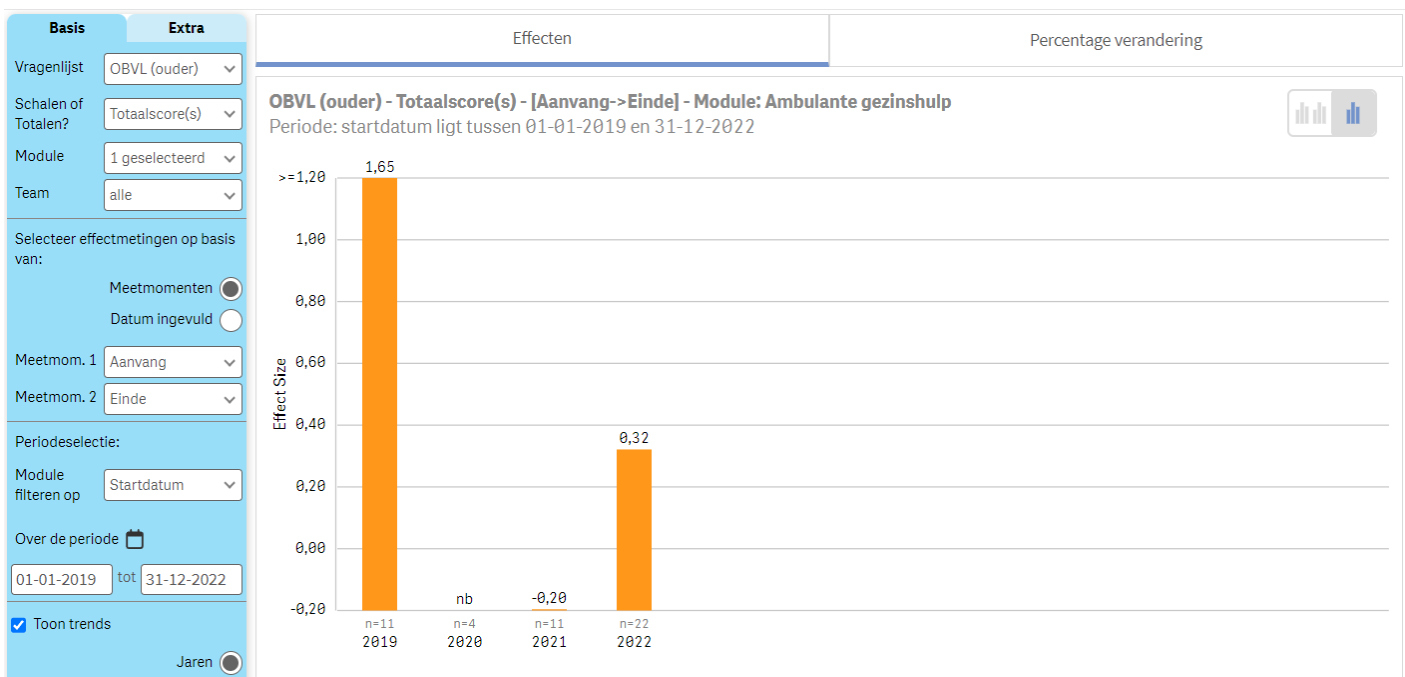

Vervolgens bekijkt de gedragswetenschapper voor dezelfde selecties de grafiek 'Percentage verandering'. Deze grafiek geeft de gedragswetenschapper meer inzicht in het deel van de cliënten dat daadwerkelijk verbeterd is.

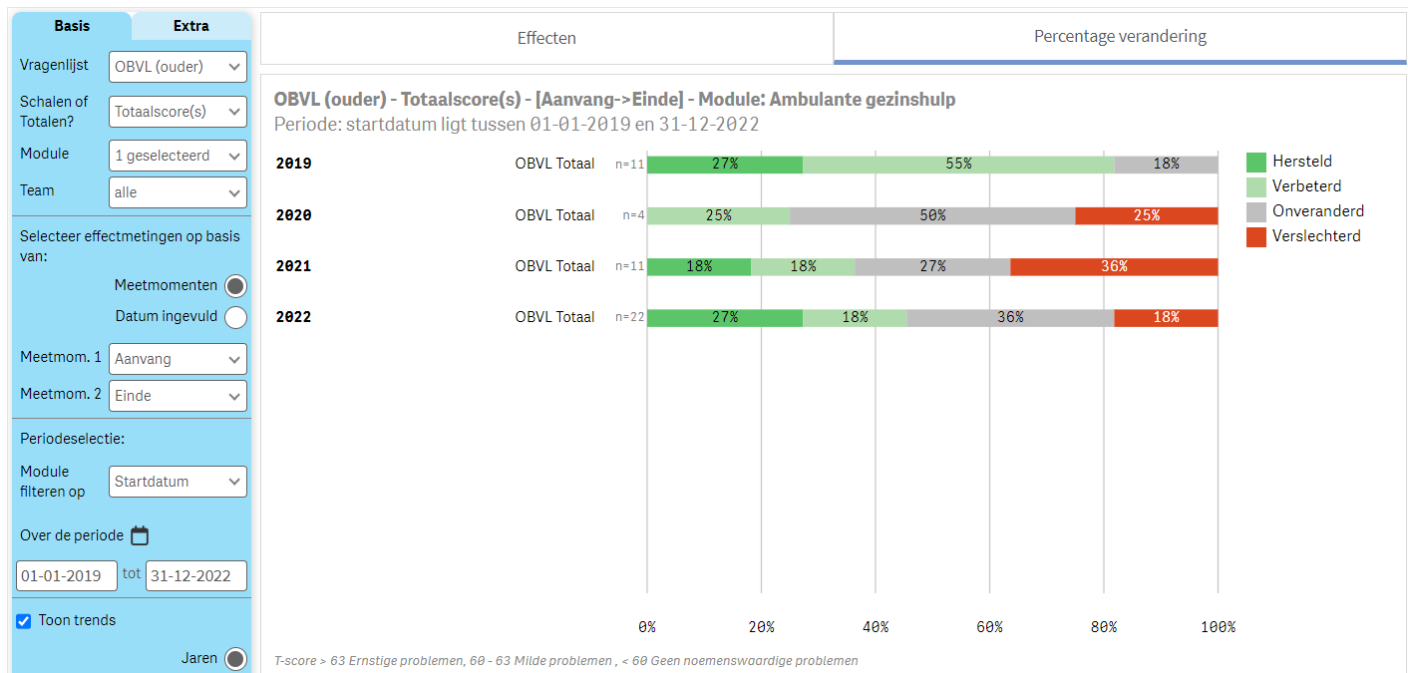
In de gestapelde staafdiagram is te zien dat 23% van de cliënten is hersteld aan het einde van de hulp en dat 27% is verbeterd. Tot slot is 31% onveranderd en 19% verslechterd. Binnen het team worden de resultaten besproken middels het feedback- en verbetergesprek; een gestructureerde manier om te kijken naar de kwaliteit en mogelijke verbeterpunten van de zorg (zie www.sejn.nl/sejn-tools).

Voorbeeld 2: Een gedragswetenschapper wil voor de module ‘Ambulante gezinshulp’ onderzoeken of er een bepaalde trend is in de effecten gemeten met de OBVL. In de grafiek ziet ze dat er in 2019 een groot positief effect was, met een Effect Size van 1,65 (Van Yperen, Veerman & Bijl, 2017). Ook valt haar op dat in 2021 sprake is van een klein negatief effect; gemiddeld genomen was er toen sprake van een toename van de problematiek. In 2022 was er geen sprake meer van een negatieve Effect Size.

Vervolgens kijkt de gedragswetenschapper naar de ontwikkeling van de RCI's, om inzicht te krijgen in het deel van de cliënten dat hersteld is over de tijd heen. In de staafjes in de grafiek ziet ze dat in 2019 meer dan de helft van de cliënten verbeterd is, 27% is hersteld en er is niemand achteruit gegaan. In de jaren erna zijn er echter wel een

aantal cliënten verslechterd, in 2021 zelfs 36%. De gedragswetenschapper bespreekt de resultaten samen met haar team om de ontwikkeling in effecten beter te kunnen duiden.

Handig om te weten

- De filters met een rode omlijning zijn verplicht.
- Je kunt bij de dashboards Scores en Effecten alleen teams selecteren als je maar één module en 'totalen' geselecteerd hebt.
- Via de knop 'Export' onderin de dashboards krijg je zicht op de achterliggende data: je exporteert de gegevens die in de grafiek worden getoond op cliëntniveau naar Excel
- De grafiek en tabel kun je opslaan als afbeelding: klik met de rechtermuisknop op de grafiek of tabel en vervolgens op 'Exporteren' en 'Opslaan als afbeelding'.

2.3 Definities en rekenregels

Bekijk ons [definitiedocument](#) voor meer informatie over de gehanteerde beslis- en rekenregels in de dashboards.

Vragen of opmerkingen?

Neem contact op met jouw contactpersoon bij Praktikon.

2.4 Bronvermelding

Kroes, G. (2006). *The perception of child problem behavior: the role of informant personality and context*. (Dissertatie). Nijmegen: Radboud Universiteit.

Yperen, T. van, Veerman, J.W., & Bijl, B. (2017). *Zicht op effectiviteit: handboek voor resultaatgerichte ontwikkeling van interventies in de jeugdsector*. Rotterdam: Lemniscaat.